

Byplanhistorisk udvalgs seminar 2026

Utopier og dystopier i den moderne by

Valencia

Vesterbrogade 32

1620 København V

Den moderne by og dens boliger har tjent som både forbillede for og skræmmebillede på modernitetens muligheder og elendigheder, drømme og rædsler.

Med dette seminar ønsker vi at undersøge, hvordan 'fremtidens samfund' er blevet forestillet og planlagt både i planer for byen og for boligerne. Hvorledes har byen og dens boliger fungeret som "mulighedsrum" for myndigheder, planlæggere og sociale bevægelser. I seminaret lægges særlig vægt på ideerne om at skabe gode rammer for beboernes sociale liv.

Samtidig stiller vi skarpt på utopiens skyggesider. For hvad der udgør en generations utopi, har ofte fremstået dystopisk blot få år senere. Det afgørende spørgsmål er, hvad vi kan lære heraf?

Om seminaret

Da begrebet planlægning for alvor blev moderne var det bl.a. gennem storslåede visioner og planer om det gode samfund – i starten i småskala som man ser det i havebyen, senere i form af industrialismens storskalaforstæder som Køge Bugtplanen. Det svenske millionprogram fra 1960'erne var en inspiration for datidens danske by- og boligplanlæggere.

Millionprogrammet havde til formål en gang for alle at løse boligproblemerne, det gik som bekendt ikke helt sådan. Utopien endte i nogle tilfælde anderledes end oprindeligt tænkt – dystopien blev kransporsbyggerier, samspilsramte by- og boligområder, "parallelsamfund", hvor mennesker mistrives.

Mandag d. 23.februar

09:30	Ankomst og kaffe
10:00	Velkomst Jesper Pagh, arkitekt, ph.d., stadsarkitekt i Rødovre
10:05	By og drøm - utopier i modernitetens danske bybygning Poul Sverrild, byhistoriker, ph.d.
10:35	3 oplæg om byutopier Visioner om det gode byliv i de "store byplaners tid" Niels Boje Groth, seniorforsker emeritus, Københavns Universitet Dystopierne: Slum, den umenneskelige by Martin Søberg, arkitekturhistoriker, ph.d., Det Kongelige Akademi - Arkitektur Nutidens utopier i parallelsamfundsplanerne i Vollsmose Tove Skumsager Frederiksen, adm. direktør, Arealudviklingsselskabet Fremtidens Vollsmose
12:15	Frokost

Men utopierne, drømmen om det gode liv i den gode by, er ikke forsvundet: Nu hedder det bæredygtighed og sociale fællesskaber. En del af denne utopi indebærer, at man helst skal bo tæt og i mindre boliger. Drømmen om det sydeuropæiske byliv, hvor befolkningen er på gaden ved aftenstide, spørger endnu engang. Dystopien bliver højere boligpriser med mindre plads – og mere segregation, hvor de mindrebemidlede og mere pladskrævende husstande (børnefamilierne) jages ud af bykernen. I lyset af tidens accelererende globale udfordringer er det mere relevant end nogensinde at dykke ned i og analysere fortidens utopier og dystopier for – om muligt – at finde mulige løsninger i nutiden.

13:00	3 oplæg om boligutopier Danskernes boligidealer før, nu og i fremtiden Mette Mechlenborg, boligforsker, ph.d., sektionsleder, Aalborg Universitet Kollektivhusene i den almene boligsektor Jannie Rosenberg Bendsen, arkitekturhistoriker, ph.d., Arkitektskolen i Aarhus Alternative boformer skabt fra neden: Bofællesskaber og økolandsbyer Anna Falkenstjerne Beck, cand.mag i Visuel Kultur, ph.d., Falkenstjerne Fælles
14:45	Kaffe og kage
15:15	Neoliberale by- og boligutopier Kristoffer Lindhardt Weiss, arkitekt, direktør i Arkitektens Forlag Et forsøg på status: Kan man planlægge og bygge sig til stærke sociale fællesskaber? Jesper Pagh, arkitekt, ph.d., stadsarkitekt i Rødovre
16:15	Tak for i dag

Oplægsholdere

Seminaret byder på oplæg fra førende forskere, arkitekter, historikere, praktikere og flere medlemmer af Byplanhistorisk Udvalg. De vil hver især give deres perspektiv på den moderne by og dens utopier og dystopier. Moderator for dagens seminar er Jesper Pagh.

Anna Falkenstjerne Beck,
ph.d., Falkenstjerne Fælles

Jesper Pagh,
arkitekt, ph.d.,
stadsarkitekt i Rødovre

Niels Boje Groth,
seniorforsker emeritus,
Københavns Universitet

Jannie Rosenberg Bendsen,
arkitekturhistoriker, ph.d.,
Arkitektskolen i Aarhus

Kristoffer Lindhardt Weiss,
arkitekt, direktør i
Arkitektens Forlag

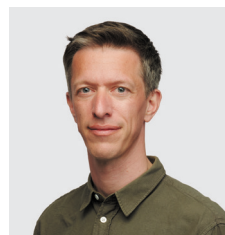
Poul Sverrild,
byhistoriker, ph.d.

Mette Mechlenborg,
boligforsker, ph.d.,
sektionsleder,
Aalborg Universitet

Tove Skumsager Frederiksen,
adm. direktør,
Arealudviklingsselskabet
Fremtidens Vollmose

Martin Søberg,
arkitekturhistoriker, ph.d.,
Det Kongelige Akademi -
Arkitektur